

dr. Uroš Krajnc

Predstavitev knjige »Medicinska geologija« Miomirja M. Komatine

Povsem slučajno sem spoznal strokovnjaka doktorja Komatino, ki mi je ob zadnjem srečanju na kongresu IWA v Beogradu julija tega leta podaril knjigo Medicinska geologija. Knjigo je izdal Tellur Geoinženjering Beograd, izšla je leta 2001, obsega 429 strani. Avtor mi je podaril knjigo, ker je izvedel, da se ukvarjam z ekologijo. Bil sem zelo presenečen, ker o medicinskem aspektu geologije še nisem razmišljal.

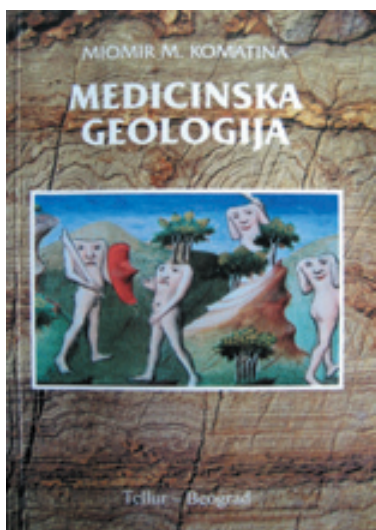
Vendar že v uvodu knjige avtor ugotavlja, da je že oče sodobne medicine Hipokrat med drugim poudaril: »Bolezen ne pride z vedrega neba, temveč se razvija iz vsakodnevnih malih grehov proti naravi.«

Sodobni nivo biologije, medicine, fizike, kemije, geografije, geologije in ostalih vej znanosti omogoča, da ne le odkrivajo osnovne zakonitosti, kako so bolezni razširjene na konkretnih območjih, temveč tudi faktorje, ki pogojujejo nivo zdravstvenega stanja prebivalcev. To je seveda izziv za interdisciplinarno sodelovanje. Na geološko (litološko) sestavo nekega območja sta opozarjala že Aristotel in Plinij starejši. Aristotel je učil: »Vode so takšne kakovosti, kot so stene, skozi katere tečejo.«

Avtor knjige Medicinska geologija je univerzitetni diplomirani inženir geologije. Tema njegove doktorske naloge je bila Stratigrafska sestava in tektonski sklop Dalmacije, v svoji profesionalni karieri pa je kot hidrogeolog preučeval zaloge podzemnih voda v Srbiji ter deloval tudi v Venezueli, Maroku, Iraku in Libiji.

Knjiga vsebuje poglavja:

- Splošni del
- Geološki faktorji
- Ostali naravni faktorji
- Antropološki faktorji
- Socialno-ekonomski faktorji in njihovi vplivi na človekovo zdravje ter zdravstveno zaščito
- Geografija bolezni (nozogeografija)
- Predmet in naloge geoloških in medicinskih znanosti pri ugotavljanju kvalitete življenjskega okolja in vplivov na človekovo zdravje
- Metode medicinske geologije
- Regionalna medicinska geologija
- Uporabna medicinska geologija
- Uporaba rezultatov uporabne medicinske geologije v gospodarstvu in zdravstveni zaščiti

V uvodu knjige avtor pojasnjuje, zakaj se je lotil te teme. Meni namreč, da se vse človekovo življenje dogaja na Zemlji, v delu geološkega okolja, ki mu pripada temeljna vloga v človekovi življenjski aktivnosti. Povsem razumljivo je, da morajo obstajati močni vplivi raznih geoloških faktorjev na zdravje populacije in da je potrebno zlasti iz medicinske geologije izvleči maksimum, predvsem pri iskanju povzročiteljev nastanka bolezni. Avtor, ki je veliko preučeval kras, opozarja v poglavju Geomedicinska tveganja in naloge uporabne medicinske geologije na izrazito pogojenost živega sveta glede na geološko (geomorfološko) okolje v obširnih kraških področjih. Tu so prisotna tveganja na kateremkoli področju človekove aktivnosti, kot

so pomanjkanje pitne vode, tveganja pri gradnji umetnih akumulacij, regulacije toka podzemne vode itd.

Vsekakor svež izziv tako za nov pogled na zdravstvena tveganja kot tudi za inženirsko delo pri večjih gradbenih posegih. To velja predvsem v fazi presoje vplivov na okolje, kjer velikokrat posvečamo premalo pozornosti zdravstveni varnosti ljudi v območju posega.

razmišljanja